

UITVOERINGSPLAN KLIMAATADAPTATIE

DEEL 1

Gemeente Buren 2022

Maatregelplan Neerslagbestendigheid
Klimaatbewust Buren
Verdere uitgangspunten

GEMEENTE BUREN
DOMEIN RUIMTE

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	De uitvoeringsmaatregelen deel 1	4
2.1	Maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid	4
2.2	Klimaatbewust Buren	4
2.3	Pilot Versteende Omgeving	5
3.	Uitgangspunten Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie deel 2	6
4.	Organisatie	7
4.1	Interne afstemming	7
4.2	Afstemming met regio Rivierenland	8
4.3	PDCA cyclus en evaluaties	8
5.	Communicatie en participatie	8
6.	Planning, kosten en dekking	9
6.1	Kosten en dekking Maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid	9
6.2	Kosten en dekking Klimaatbewust Buren	11
6.3	Kosten en dekking Pilot Versteende Omgeving	11
6.4	Kosten en dekking onderdelen Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie deel 2	11

1. Inleiding

We voelen steeds meer de urgentie om ons aan te passen aan het klimaat en om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan. Uit een regionale stresstest blijkt dat de regio Rivierenland gevoelig tot zeer gevoelig is voor droogte, wateroverlast, hitte en overstromingen. De eerste drie situaties treden nu al op. Dat ervaren de inwoners van de gemeente Buren nu al. Helaas valt dit soort extreem weer door klimaatverandering steeds vaker te verwachten. Daarom wil Buren de samenleving en leefomgeving zo goed mogelijk aanpassen aan klimaatverandering. Deze aanpassing wordt klimaatadaptatie genoemd.

Dit uitvoeringsplan bevat de door te voeren acties en maatregelen voor de jaren 2023-2027 op de onderwerpen *Maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid*, *Klimaatbewust Buren* en een *Pilot Versteende Omgeving*. De eerste twee plannen zijn als bijlagen te lezen bij het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie deel 1. De uitvoering van deze onderwerpen dient snel te starten vanwege de urgentie. Uit de hoosbui stresstest is gekomen dat er een kans bestaat dat regenwater de huizen van inwoners inkomt. Daarnaast ondervinden inwoners nu al wateroverlast. Wij voeren Klimaatbewust Buren uit om draagvlak te hebben voor de maatregelen die wij als gemeente gaan uitvoeren. Ook is het voortraject al eerder in gang gezet. Daarnaast worden de uitgangspunten inclusief geraamde begroting van het Uitvoeringsplan deel 2 gegeven, wat hierna verder wordt uitgewerkt. Dit is dus een vervolg op het Uitvoeringsplan deel 1. In het tweede uitvoeringsplan worden overige onderwerpen, zoals groen, bedrijventerreinen en wonen verder uitgewerkt. De afstemming heeft meer interne en externe tijd nodig, omdat het moet aansluiten bij nieuwe ontwikkelingen. Het tweede uitvoeringsplan zal naar verwachting in 2023 gereed zijn.

Zo zit het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie deel 1 in elkaar.

In hoofdstuk 2 worden de maatregelen van het Maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid en Klimaatbewust Buren beschreven en gekoppeld aan de strategielijnen en projectthema's uit de LAS. Ook hebben wij een Pilot Versteende Omgeving opgenomen. Dit zijn de maatregelen die bij vaststelling van dit uitvoeringsplan worden uitgevoerd. In hoofdstuk 3 geven we aan wat de uitgangspunten inclusief geraamde begroting zijn voor het uitvoeringsplan deel 2. Dit om een 'go' te hebben om deze maatregelen verder uit te werken en volgende jaar te laten vaststellen. In hoofdstuk 4 wordt de organisatie beschreven, de algehele communicatie in hoofdstuk 5 en de financiën in hoofdstuk 6.

Het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie is een uitwerking van de LAS (Lokale Adaptatie Strategie) die de gemeenteraad vaststelde in februari 2022. De LAS is op haar beurt een uitwerking van de RAS (Regionale Adaptatie Strategie) vastgesteld in juli 2021. In de LAS worden vier strategielijnen gevolgd, uiteengezet in de tabel hieronder.

Onderdelen	Strategielijnen			
	Informeren, stimuleren en faciliteren	Projecten en integraal werken	Toekomstgericht zijn	Prioriteren
Maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid		✓	✓	✓
Klimaatbewust Buren	✓	✓		✓
Pilot versteende omgeving		✓	✓	✓
Uitgangspunten voor Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie deel 2		✓	✓	✓

2. De uitvoeringsmaatregelen deel 1

2.1 Maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid

In 2021 heeft gemeente Buren de stresstest wateroverlast uitgevoerd. Met behulp van een integraal model van riolering en maaiveld zijn stresstestberekeningen uitgevoerd en aansluitend zijn vloerpeilen ingemeten. De resultaten van deze stresstest laten zien dat er circa 125 panden (met verblijfsfunctie) zijn waar bij een T=100 gebeurtenis water in wordt berekend. Hierna is een maatregelenplan opgesteld om deze locaties bestand te maken tegen hevige neerslag. Zie bijlage 4 voor het gehele maatregelenplan inclusief kosten per maatregel en planning.

Gemeente Buren streeft ernaar zoveel als mogelijk overtollige neerslag bovengronds af te voeren door middel van goten of holle wegprofielen. Soms is dat echter niet mogelijk en is afvoer door een buis noodzakelijk. Daarnaast zijn er ook nog andere aanpassingen aan de bovengrond of het rioolstelsel mogelijk die de afvoercapaciteit vergroten. Grofweg is in dit maatregelenplan onderscheid gemaakt in de volgende typen maatregelen:

- Aanleggen goot;
- Aanpassen van volledig wegprofiel;
- Aanbrengen of juist verwijderen van verkeersdrempel;
- Verlagen van kleine verharde of onverharde oppervlakken;
- Aanbrengen of aanpassen van stoeprand en/of trottoir;
- Aanleggen of vergroten van riool of duiker;
- Aanbrengen overstortdrempel;
- Graven van waterberging.

Daarnaast zijn er ook nog enkele specifieke maatregelen in model gebracht om er modelmatig voor te zorgen dat de berekende situatie beter aansluit bij de praktijk.

- Aanbrengen van een muur rondom een woning;
- Verhogen van het vloerpeil van woning;
- Verwijderen van een woning indien deze reeds is gesloopt

De totale kosten van het maatregelplan Neerslagbestendigheid komen neer op € 6.000.000. Deze kosten worden gedekt vanuit het GRP. Hierover staat meer in het onderdeel financiën inclusief planning.

2.2 Klimaatbewust Buren

Het onderdeel Klimaatbewust Buren gaat over het bewuster maken van inwoners, ondernemers en de organisatie over de klimaateffecten en wat zij zelf kunnen doen om zich aan te passen aan het klimaat. De informatievoorziening naar inwoners is belangrijk. Ten tweede is het doel dat inwoners zich bewuster worden van klimaatverandering. Ten slotte wordt gestimuleerd dat inwoners zelf aan de slag gaan met duurzaamheid en ook weten hoe dat kan. Zie bijlage 5 Klimaatbewust Buren voor het hele plan.

Het onderdeel Klimaatbewust Buren wordt gevormd door communicatie en participatie. Zo geven inwoners zelf onderwerpen door die zij belangrijk vinden, zoals het NK tegelwippen, waarna hier in de jaarlijkse campagne op kan worden ingezet. Door middel van kleine acties worden inwoners gestimuleerd om deel te nemen aan het vergroten van klimaatadaptatie in Buren.

Onderdeel van Klimaatbewust Buren zijn Operatie Steenbreek met een jaarlijkse campagne actie, aansluiting bij landelijke acties, de nieuwsbrief duurzaamheid, de communicatie rondom het maatregelplan Neerslagbestendigheid, uitvoering aan het lokale hitteplan en informeren over lokale klimaateffecten. Verdere participatie, zoals inwonersinitiatieven, een mogelijke regionale subsidie en jongerenparticipatie, wordt verder uitgewerkt in het uitvoeringsplan deel 2. De kosten voor het onderdeel Klimaatbewust Buren worden gedekt uit het huidige budget voor klimaatadaptatie. Hiervoor is € 30.000 opgenomen en hierover staat meer in het onderdeel financiën inclusief planning.

2.3 Pilot Versteende Omgeving

We voeren in 2023 een pilot uit in een versteende omgeving in de gemeente. Met behulp van beschikbare kaarten kunnen wij zien welke locaties in de gemeente het meest versteend zijn, waar wij de meest urgente locatie van uitkiezen. Het doel van de pilot is om na te gaan wat het effect is van het nemen van klimaatadaptieve maatregelen met betrekking tot wateroverlast in dat gebied. Deze maatregelen kunnen bestaan uit het plaatsen van regentonnen of waterbergingen, het verwijderen van tegels en het afkoppelen van hemelwaterafvoeren. Wij willen deze pilot samen met de woningbouwcorporaties uitvoeren, als het versteende gebied ook sociale huurwoningen betreft. Voor de pilot stellen wij €50.000,- beschikbaar voor de uitvoeringskosten. We streven ernaar om de activiteiten uit Klimaatbewust Buren in 2023 ook aan te laten sluiten bij deze pilot.

Wateroverlast komt vaker voor in een versteende omgeving. Foto: Steenbreek

3. Uitgangspunten Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie deel 2

Het eerste uitvoeringsplan is gericht op de eerste prioriteiten van gemeente Buren. Andere onderdelen zijn veel meer verweven in andere programma's en ontwikkelingen, waardoor er wordt gekozen om de uitvoering wat langer op zich te laten wachten. Ook heeft de personele capaciteit wat meer tijd nodig. In het uitvoeringsplan Klimaatadaptatie deel 2 2023 worden deze onderdelen daarom ook opgenomen. Wel wordt in het huidige Uitvoeringsplan deel 1 2022 al richting gegeven aan de projecten die mogelijk kunnen komen en het bijbehorende budget.

Omgevingsprogramma's

Op dit moment wordt de eerste uitvoering gegeven aan de omgevingsprogramma's. Enkele van deze programma's sluiten ook aan bij de ontwikkelingen in klimaatadaptatie. Denk aan het programma toekomstbestendige bedrijventerreinen en het programma groene klimaatbestendige kernen. Met collega's wordt de afstemming binnen de omgevingsprogramma's en de uitvoering van klimaatadaptatie maatregelen zo goed mogelijk afgestemd. In uitvoeringsplan deel 2 wordt de integraliteit gezocht met deze omgevingsprogramma's. De kosten en dekking voor klimaatadaptatie binnen de programma's worden opgenomen binnen de specifieke programma's.

Participatie

De gemeenteraadsleden van Buren hebben aangegeven jongeren te zien als belangrijke doelgroep in het klimaatbestendig maken van onze gemeenten. In de Klimaatvisie van de gemeente Buren is ook vastgesteld dat de gemeente jongeren en basisscholen wil vragen om mee te denken, ideeën aan te brengen en actief mee te doen. Het team duurzaamheid werkt aan een overkoepelend plan om jongeren meer en beter te betrekken bij duurzaamheid in de gemeente. Jongeren zijn een speciale doelgroep, omdat zij vaak (nog) geen woningeigenaar zijn en daardoor ook niet op dezelfde manier betrokken kunnen worden bij de energie- en warmtetransitie als andere inwoners. Ook kunnen jongeren worden onderverdeeld in verschillende leeftijdsgroepen met andere behoeftes en interesses. Aan het uitvoeringsplan deel 2 in 2023 wordt het plan voor Jongerenparticipatie Duurzaamheid gekoppeld. Voor klimaatadaptatie wordt de verkenning gedaan naar mogelijke acties rondom jongerenparticipatie. Een voorbeeld hiervan zijn workshops groene schoolpleinen en klimaatadaptatie lessen voor basisschoolkinderen. Ook verkennen wij hoe we oudere jongeren kunnen laten deelnemen aan klimaatadaptatie. De dekking voor jongerenparticipatie is opgenomen uit het structurele budget klimaatadaptatie.

In het onderdeel Klimaatbewust Buren is er ruimte voor inwoners om aan te geven wat zij van de acties vinden en waar ze behoefte aan hebben. Hierop wordt het programma mogelijk aangepast. Waarvan het voornaamste doel is om inwoners, ondernemers en de organisatie bewust te maken van klimaatverandering en de aanpassingen die wij kunnen doen om ons hierop voor te bereiden. Daarnaast willen wij nog ruimte geven aan inwonersinitiatieven in samenwerking met de kernregisseurs. Dit kunnen grotere en kleinere inwonersinitiatieven zijn. Om de participatie vorm te geven organiseren wij een forumbijeenkomst. Voor deze bijeenkomst worden de kernregisseurs, kernorganisaties en andere betrokken groepen uitgenodigd. Hiervoor wordt een startbijeenkomst en circa twee verdere bijeenkomsten georganiseerd, waarbij wij samen een plan maken voor de komende jaren. Jaarlijks wordt hier € 7.000 voor opgenomen.

Bouwen & wonen

In 2022 zijn er plannen bekend gemaakt om een landelijke (mogelijke verplichte) maatlat groene klimaatadaptatieve gebouwde omgeving op te stellen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) ontwikkelt de maatlat samen met de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Deze definieert wat klimaatadaptief bouwen is en schept duidelijkheid voor medeoverheden en voor bouwende en ontwikkelende partijen. Het gaat daarbij ook om welke buien een systeem aan moet kunnen. De thema's die in de maatlat naar verwachting zullen voorkomen zijn wateroverlast, droogte, hitte, bodemdaling, gevolgbepierking overstromingen en biodiversiteit en natuurinclusiviteit.

Buren is aangehaakt bij de gesprekken die gaan over waar de maatlat aan moet voldoen. Enkele van deze normen zullen naar waarschijnlijkheid op verschillende manieren interpreteerbaar zijn. Dat geeft ruimte aan lokaal maatwerk, maar kan ook onduidelijkheid scheppen voor projectontwikkelaars. In dat geval is een lokale doorvertaling gewenst. Ook vormt de leidraad de basis voor de prestatieafspraken die met de woningbouwcorporaties worden vastgesteld. Naar verwachting wordt de landelijke maatlat

eind 2022 vastgesteld en kunnen wij in Buren verder met de doorvertaling. Het is ook mogelijk om hier regionaal in op te trekken, met behulp van de regionale werkgroep. Dit kan dan worden opgenomen in het uitvoeringsplan deel 2.

Vanuit klimaatadaptatie wordt een deel van de reserve duurzaamheid gereserveerd voor het onderdeel bouwen & wonen. Met behulp van dit budget kan er een lokale doorvertaling worden gemaakt van de landelijke maatlat. Indien wij hier geen kosten voor maken, zal het budget worden ingezet voor een (pilot) project. Bijvoorbeeld voor een project Groene Daken in wijken waar veel versterking voorkomt en daardoor veel hittestress wordt ervaren.

Bedrijventerreinen

Terreinen waar bedrijven staan zijn over het algemeen grote, versteende oppervlakten waar qua klimaatbestendigheid veel winst is te halen. Wij zijn aan het verkennen of ondernemers interesse hebben in het verduurzamen van het bedrijventerrein. De eerste gesprekken zijn al gevoerd met het bedrijventerrein in Lienden. Een pilot zou kunnen gaan over het bieden van ondersteuning bij het klimaatbestendig maken van het terrein, gecombineerd met andere duurzame opgaven, een locatieafhankelijke scan laten uitvoeren op het terrein waar aanbevelingen uitkomen, de ondernemers ondersteunen bij de Gelderse subsidieaanvraag Toekomstbestendige bedrijventerreinen of het aanpassen van de openbare ruimte op het terrein (groenstroken, wegen). Vanuit klimaatadaptatie wordt hier een deel van het budget voor gereserveerd..

Groene klimaatbestendige kernen

Een belangrijke maatregel in het klimaatbestendig maken van de gemeente is door te zorgen voor voldoende groen. Over het algemeen geldt, hoe meer groen, hoe beter. Daarnaast heeft kwalitatief goed groen (grote bomen en biodiversiteit) de voorkeur. Naast het stimuleren van inwoners om de tuin te vergroenen is het daarom ook van belang om meer bomen of andere natuur in de openbare ruimte te plaatsen. Dit onderwerp sluit ook aan bij het omgevingsplan en wordt daardoor integraal opgepakt. Daarnaast hebben sommige inwoners interesse in het plaatsen van een geveltuin in de openbare ruimte. Hier hebben wij als gemeente nog geen beleid voor opgesteld, maar dit zou betrokken inwoners een leidraad geven waar groen wel wordt toegestaan en waar niet.

Een geveltuintje zorgt voor meer groen in de openbare ruimte. Het is wel belangrijk kaders vast te stellen. Foto: Steenbreek

4. Organisatie

4.1 Interne afstemming

Het plan Klimaatbewust Buren wordt uitgevoerd door de communicatie afdeling en de groep duurzaamheid. Het maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid is afgestemd met de afdeling riolering en water. Uitvoeringsplan deel 2 wordt intern afgestemd tussen de afdelingen groen, openbare ruimte, economie duurzaamheid. Om de inwonersinitiatieven vorm te geven organiseren wij een forumbijeenkomst. Voor deze bijeenkomst worden de kernregisseurs, kernorganisaties en andere betrokken groepen uitgenodigd. Hiervoor wordt een startbijeenkomst en circa twee verdere bijeenkomsten georganiseerd, waarbij wij samen een plan maken voor de komende jaren. Hiervoor is meer interne afstemming nodig. Daarom wordt dit onderdeel ook meegenomen in Uitvoeringsplan deel 2.

4.2 Afstemming met regio Rivierenland

Waar mogelijk zoeken wij de samenwerking in het regionale overleg Klimaat Actief Rivierenland in de onze regio. Wij nemen nog steeds deel aan werkgroepen en stemmen gezamenlijk af. Zo volgen wij als regio ook de landelijke maatlat klimaatadaptatie en is er een regionale communicatiestrategie.

4.3 PDCA cyclus en evaluaties

De planning van het Maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid loopt van 2023 tot en met 2033. Binnen de gebruikelijke P&C cyclus evalueren we de voortgang.

Het onderdeel Klimaatbewust Buren 2022 loopt van 2023 tot en met 2027. Het eerste pilot project NK tegelwippen, de nieuwsbrief en website zijn al gestart. We evalueren Klimaatbewust Buren 2022 jaarlijks intern (medewerkers duurzaamheid, communicatie en de kernregisseurs). Het resultaat bespreken we met de raads werkgroep Klimaat. Waar nodig is dan bijsturing mogelijk. We houden draaiboeken bij om succesvolle acties te kunnen herhalen.

5. Communicatie en participatie

Het project Klimaatbewust Buren 2022 gaat over het informeren van inwoners, ondernemers en de organisatie over de klimaateffecten en over wat zij zelf kunnen doen om zich aan te passen aan het klimaat. Voor Klimaatbewust Buren 2022 maken wij gebruik van de compacte communicatiestrategie duurzaamheid. Hierin staan als doelen het informeren, stimuleren en faciliteren van onze ondernemers, organisaties en inwoners.

Via onze website (www.buren.nl/hoosbui) is de informatie over de risicovolle locaties voor wateroverlast algemeen toegankelijk. De eigenaren van de risicovolle locaties informeerden we tijdens het onderzoek. Na vaststelling van het maatregelplan publiceren we de geplande maatregelen eveneens via de website. Daarbij informeren we de eigenaren van de risicovolle locaties opnieuw specifiek. Voor het opstellen van het Maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid gebruikten we modelresultaten, aangevuld met de geregistreeerde meldingshistorie en praktijkkennis. Bij de uitvoering van de maatregelen betrekken we de eigenaren van de risicovolle locaties en informeren we de direct aanwonenden.

Voor het onderdeel Klimaatbewust Buren 2022 gebruikten we een breed uitgezette vragenlijst, en e-mails van inwoners. Verder vragen we de mening van inwoners via de gemeentepieler en de nieuwsbrief. In het onderdeel Klimaatbewust Buren is ook er ruimte voor inwoners om aan te geven wat zij van de acties vinden en waar ze behoefte aan hebben. Hierop wordt het programma waar dit kan aangepast.

Wanneer deze plannen worden vastgesteld en Klimaatbewust Buren en het Maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid wordt uitgevoerd, communiceren wij hierover in onze nieuwsbrief, sociale media en op de website.

Daarnaast willen wij nog ruimte geven aan inwonersinitiatieven in samenwerking met de kernregisseurs. Dit wordt opgenomen in Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie deel 2. Dit kunnen grotere en kleinere inwonersinitiatieven zijn. Daarnaast bieden de onderdelen geveltuinjes, koelte-plekken, duurzame bedrijventerreinen en groene kernen ook veel kansen voor inwonersparticipatie. Om de participatie vorm te geven organiseren wij een forumbijeenkomst. Voor deze bijeenkomst worden de kernregisseurs, kernorganisaties en andere betrokken groepen uitgenodigd. Hiervoor wordt een startbijeenkomst en circa twee verdere bijeenkomsten georganiseerd, waarbij wij samen een plan maken voor de komende jaren.

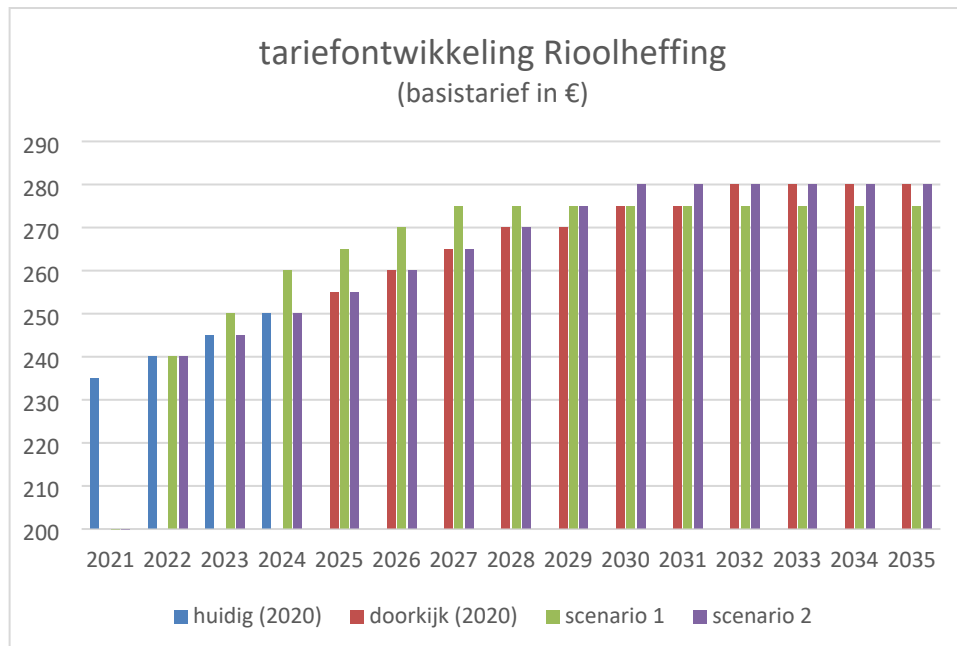
6. Planning, kosten en dekking

Maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid		
Planning	Totale kosten van 2023 tot en met 2033	Dekking
Totaal	€ 6.000.000	GRP
Klimaatbewust Buren		
Planning	Structurele kosten per jaar (looptijd 2023 tot en met 2027)	Dekking
Pilot versteende omgeving		
Uitvoering hitteplan	€ 100	-
Lidmaatschap Steenbreek	€ 2.500	-
Steenbreek acties/campagnes	€ 7.500	-
Klimaatbewust over wateroverlast	€ 10.000	-
Campagne- en promotiemateriaal	€ 1.400	-
Jongerenparticipatie	€ 5.000	-
Totaal	€ 30.000	Uit het structureel budget klimaatadaptatie van € 50.000 per jaar. Het restant is bestemd als bijdrage aan Klimaat Actief Rivierenland, participatie en onvoorzien.
Pilot Versteende Omgeving		
Planning	Eenmalige kosten	Dekking
2023	€ 50.000	Reserve duurzaamheid
Geraamde kosten maatregelen Uitvoeringsplan deel 2		
Planning	Totale kosten van 2023 tot en met 2027	Dekking
Inwonersinitiatief/ participatie	€ 35.000	Reserve duurzaamheid
Uitvoeren stresstest	€ 15.000	Reserve duurzaamheid
Projecten (bedrijventerrein, groene kernen, wonen)	€ 70.000	Reserve duurzaamheid
Totaal	€ 120.000	Reserve duurzaamheid

6.1 Kosten en dekking Maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid

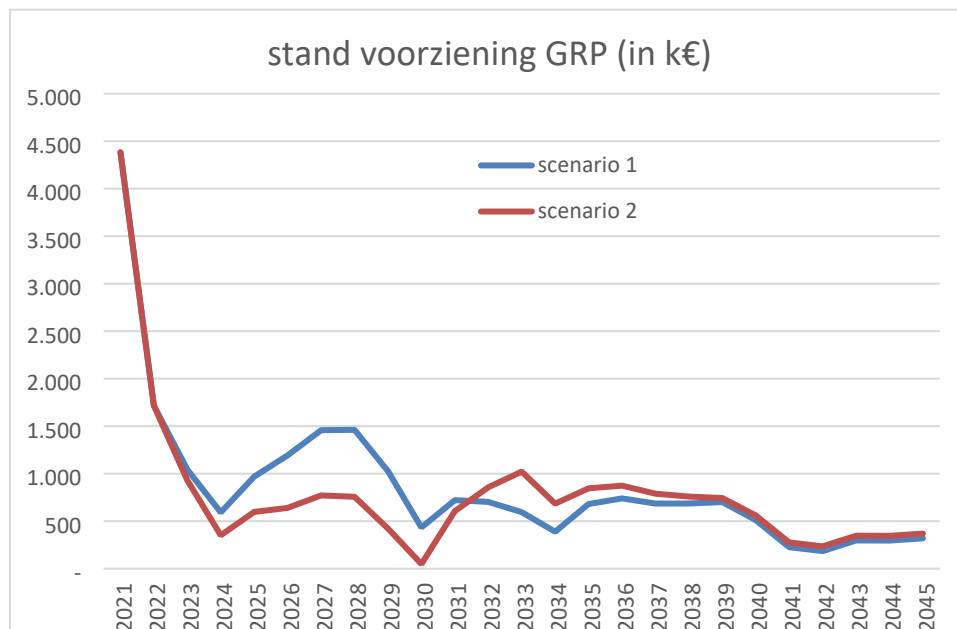
Voor de dekking van het Maatregelplan vergroten neerslagbestendigheid is de kostendekking voorzien via het stedelijk waterbeheer (GRP). U ziet twee scenario's. Scenario 1 is met directe afboeking van de klimaatmaatregelen, terwijl in scenario 2 gerekend is met een afschrijvingstermijn van 10 jaar.

In scenario 1 is het nodig dat de rioolheffing iets sneller stijgt dan in 2020 voorzien. In scenario 2 kan de eerder gepresenteerde lijn gehandhaafd worden. De inhoud van de egalisatievoorziening GRP is in scenario 2 daarentegen lager. Dat betekent dat er minder reserve is als in de andere voorzieningen een tekort ontstaat.

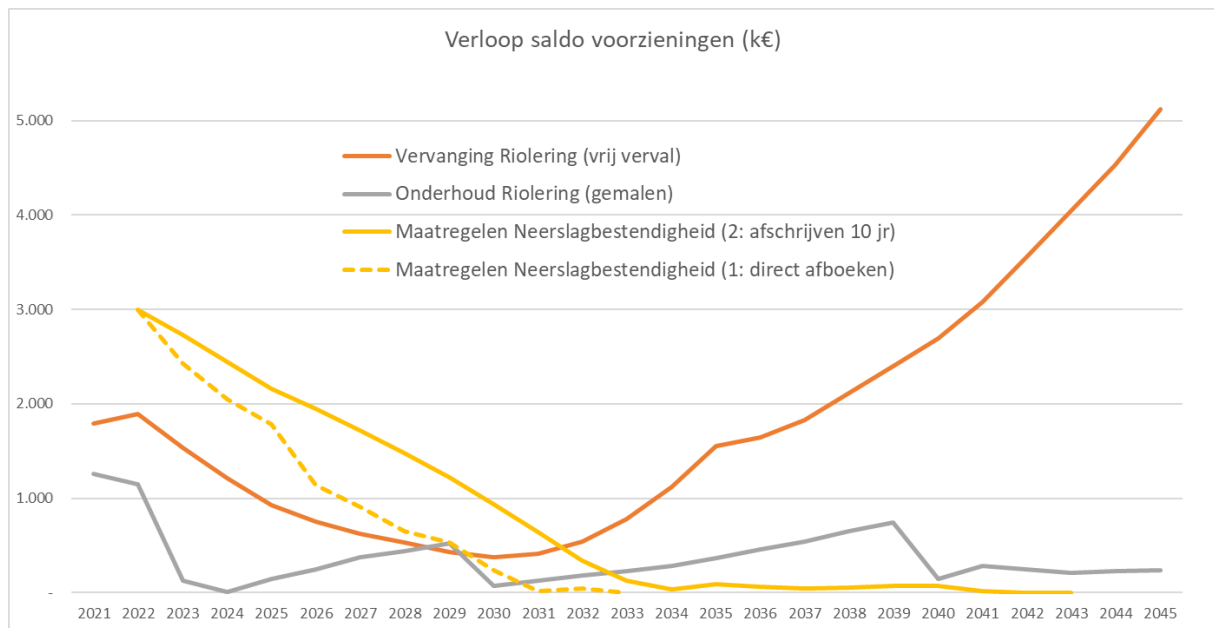

Ondanks de extra inspanningen voor de neerslagbestendigheid kunnen we de tariefontwikkeling toch ongeveer gelijk kunnen houden. De belangrijkste reden hiervoor is dat uit de recente rioolinspecties bleek dat de kwaliteit van het rioolstelsel nog best goed is. Doordat we de vervangingsprognose konden aanpassen, is de komende jaren minder geld nodig voor de voorziening Vervanging Riolering. Voor dit jaar is in het kostendeckingsplan een dotatie van € 100.000 voorzien, die de komende jaren weer stijgt. Eerder was jaarlijks € 628.000 voorzien.

De stand in de voorziening GRP is in scenario 1 iets hoger, omdat het tarief in dat scenario de komende jaren iets hoger ligt. In de jaren er na middelt dat weer uit.

Voor de voorzieningen Vervanging Riolering en Onderhoud Riolering is het beeld in beide scenario's gelijk, voor de voorziening Maatregelen Neerslagbestendigheid verschilt het natuurlijk wel.

6.2 Kosten en dekking Klimaatbewust Buren

De acties in Klimaatbewust Buren worden bekostigd vanuit het structurele budget duurzaamheid. In het huidige budget is € 25.000 per jaar gealloceerd voor communicatie en participatie voor klimaatadaptatie. Daarnaast zetten wij jaarlijks € 5.000 over uit de pot onvoorzien van klimaatadaptatie (in totaal €10.000) naar Klimaatbewust Buren, zodat wij wat meer ruimte hebben om de onderdelen afkoppelcoach en jongerenparticipatie uit te werken. De € 7.000 voor participatie wordt onttrokken uit de huidige reserve duurzaamheid.

6.3 Kosten en dekking Pilot Versteende Omgeving

In de mei circulaire van 2022 hebben wij als gemeente Buren € 212.555 ontvangen voor de uitvoering van het klimaatakkoord, omdat de huidige middelen ontoereikend bleken te zijn om de uitvoering te versnellen. Dit bedrag wordt in de reserve duurzaamheid gestort. De pilot Versteende Omgeving wordt hieruit bekostigd.

6.4 Kosten en dekking onderdelen Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie deel 2

In de lokale adaptatie strategie, vastgesteld in februari 2022, stelden wij vast dat er mogelijk een aanvullende dekking als cofinanciering nodig is om klimaatmaatregelen uit te voeren en gebruik te kunnen maken van de DPRA impuls gelden. Daarom werd besloten om een reserve duurzaamheid op te bouwen om een deel van de maatregelen te kunnen dekken. De dekking van de kosten voor de maatregelen tegen wateroverlast inclusief cofinanciering wordt nu geregeld via de rioolheffing. Dit werd in de LAS ook benoemd als een van de mogelijkheden. Omdat er bij de rekening al een eerste storting voor die reserve is gedaan van € 120.000 kan dat nu voor de klimaatmaatregelen uit het Uitvoeringsplan deel 2 worden ingezet.

De maatregelenmatrix hierboven is ook een geraamde begroting dat inzicht biedt in welk deel van deze reserve wij inzetten voor welk project. Dit biedt kansen voor een ontwikkeling in de komende jaren en tijd voor integraliteit en het samenwerken met inwoners en bedrijven. Daarnaast kunnen we zo ook zo veel mogelijk gebruik maken van bestaande subsidies en impuls gelden. De subsidioloog zou verdere subsidies kunnen verkennen en kunnen begeleiden bij het aanvragen hiervan. Zo kan het gemeentelijk budget mogelijk nog verruimd worden om dit per project meer te realiseren. Het totaal benodigde budget in dit voorstel wordt de komende jaren gedekt vanuit de al bestaande reserve van € 120.000. Indien wij als gemeente een nog hoger ambitieniveau willen halen, zullen er wel aanvullende middelen beschikbaar gesteld moeten worden.